

02.09.2019

Znamy laureatów XIV edycji Nagrody Literackiej GDYNIA

Instytucje: Miasto Gdynia

Miejscowość: Gdynia

Eseistka Olga Drenda, poetka Małgorzata Lebda, prozaiczka Zyta Rudzka i tłumaczka Bogusława Sochańska zostały laureatkami tegorocznej – czternastej – edycji Nagrody Literackiej GDYNIA. Laureatów ogłoszono w piątek, 30 sierpnia, podczas uroczystej gali w Muzeum Emigracji w Gdyni.

Decyzją Kapituły Nagroda Literacka GDYNIA 2019 trafiła w ręce czterech kobiet wyróżnionych spośród dwudziestu nominowanych twórców. W kategorii eseistyka otrzymała ją **Olga Drenda za esej *Wyroby. Pomysłowość wokół nas*** (Karakter, Kraków 2018). W kategorii poezja uhonorowano **Małgorzatę Lebde za tom poetycki *Sny uckermärkerów*** (Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, Poznań 2018). W kategorii proza Nagrodę wręczono **Zycie Rudzkiej za powieść *Krótką wymianą ognia*** (W.A.B., Warszawa 2018). W kategorii przekład na język polski Nagroda przypadła **Bogusławie Sochańskiej za tłumaczenie *Alfabetu*, autorka oryginału Inger Christensen** (Lokator, Kraków 2018).

Laureatki otrzymały pamiątkowe statuetki (Kostki Literackie) oraz nagrody finansowe w wysokości 50 tys. zł. Kapituła Nagrody Literackiej GDYNIA przewodniczyła w tym roku prof. Agata Bielik-Robson. Do konkursu zgłoszono **blisko 430 tytułów**.

Laureaci XIV Nagrody Literackiej GDYNIA:

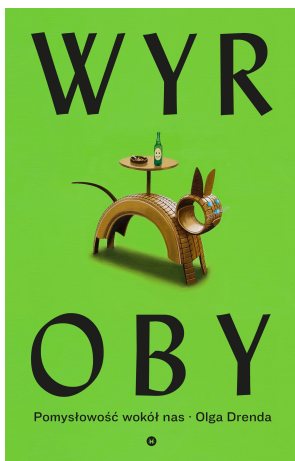
ESEISTYKA

Olga Drenda, *Wyroby. Pomysłowość wokół nas*, Karakter, Kraków 2018.

O autorce:

Olga Drenda – dziennikarka, eseistka, tłumaczka. Absolwentka Etnologii i Antropologii Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego. Publikowała m.in. w „Poliście”, „Lampie”, „Dwutygodniku”, „Tygodniku Powszechnym” i „The Guardian”. Współpracowała z festiwalem Unsound i lubelskim Centrum Spotkania Kultur. Jest

współautorką polskiego przekładu *Delikatnego mechanizmu* i *Wybuchowego biletu* W.S. Burroughsa. W 2016 roku opublikowała książkę *Duchologia. Rzeczy i ludzie czasu transformacji. Za Wyroby. Pomysłowość wokół nas* otrzymała nominację do Paszportów „Polityki”. Mieszka w Mikołowie.

O książce:

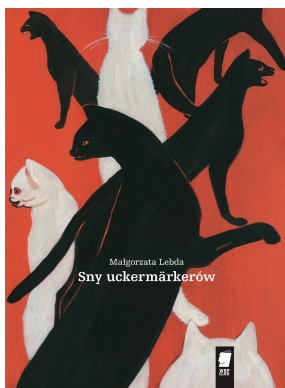
Betonowe przydomowe grzybki, łabędzie z opon, rycerze i dinozaury z nakrętek i śrubek, galanteria religijna – to, co dla jednych jest nieinteresującym wykwittem bezguścia i szmiry, dla Olgi Drendy stanowi fascynujący materiał do badań nad polską innowacyjnością. Autorka, nawiązując do najlepszych tradycji rodzimej antropologii, w przydomowej twórczości dostrzega przede wszystkim nieskrępowaną wyobraźnię, swobodne podejście do norm estetycznych i religijnych, szczyptę sentymentalizmu i przemyślność. Tropiąc wytwory pomysłowości, zarówno te z okresu PRL-u, jak i całkiem współczesne, Olga Drenda podróżuje po Polsce, odwiedza kolekcjonerów i twórców zwykłych-niezwykłych przedmiotów. Wyroby to świeże spojrzenie na zjawiska, które jedni chcieliby wyrugować z naszej przestrzeni publicznej, a inni uważają za niegodne uwagi.

POEZJA

Małgorzata Lebda, *Sny uckermärkerów*, Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, Poznań 2018.

O autorce:

Małgorzata Lebda dorastała w beskidzkiej wsi Żeleźnikowej Wielkiej. Jest nauczycielką akademicką i autorką czterech tomów poetyckich. Za wydany w WBPiCAK w 2016 roku *Matecznik* została nagrodzona tytułem Krakowskiej Książki Miesiąca, Nagrodą – Stypendium im. Stanisława Barańczaka w ramach Poznańskiej Nagrody Literackiej 2017 oraz Nagrodą im. K.I. Gałczyńskiego *Orfeusz* za najlepszy tom poetycki 2016 roku. Jest także ultramaratonką i taterniczką. Fotografuje. Mieszka w Krakowie.

O książce:

Sny uckermärkerów to zminiaturyzowane metaforyczne błyski, w których za pomocą zmysłowych przybliżeń – smaku, dotyku, wzroku – wydarzają się wyjątkowo konkretne historie umieszczone w detalicznie opisanej wiejskiej czasoprzestrzeni. To połączenie metaforyczności – zwłaszcza tych najkrótszych tekstów, kiedy metaforą staje się niekiedy cały wiersz – i realizmu oraz zmysłowości. Co ważne, niczego w tej poezji nie

mówi się wprost, niczego nie dociska – na przykład puentą. To formy niedopowiedziane i otwarte – każdy musi je odczytać i zrozumieć na swój sposób. Tym, co nie daje mi spokoju, nie tylko w odniesieniu do najnowszego tomu *Lebdy*, ale także do jej poprzednich książek, jest pojawiający się w nich nastrój grozy. Jest to groza na wskroś fizyczna – groza dorastania i obcowania ze śmiercią, ale także (może nawet przede wszystkim) groza codziennego wiejskiego życia. Jest ona wpisana w cykle przyrody i zaskakująco naturalna. *Sny uckermärkerów* to zaledwie trzydzieści pięć w większości krótkich wierszy, od których nie można się uwolnić długo po ich lekturze. (Wydawnictwo, Mariusz Grzebalski).

PROZA

Zyta Rudzka, *Krótką wymiana ognia*, W.A.B., Warszawa 2018.

O autorce:

Zyta Rudzka – rocznik 1964. Pisarka i dramatopisarka. Napisała takie powieści, jak *Białe klisze*, *Mykwa*, *Ślicznotka doktora Josefa*. Autorka sztuk teatralnych, m.in. *Cukier Stanik i Zimny bufet*, wyróżnionych Gdyńską Nagrodą Dramaturgiczną i Gold Remi na Worldfest Independent Film Festival w Houston. Tłumaczona na wiele języków.

O książce:

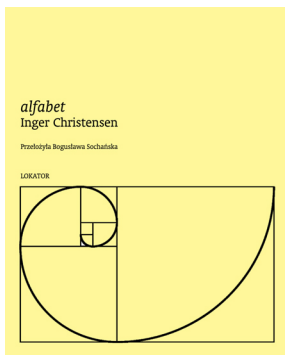
Nowa powieść Zyty Rudzkiej to zaskakujący melanz lubieżnej zmysłowości i tragikomicznej refleksji nad twórczością, przemijaniem i płcią. W *Krótkiej wymianie ognia* odwieczną walkę toczą Eros i Tanatos, kobieta z mężczyzną, poeta ze światem i samym sobą. Roma Dąbrowska – poetka, córka, żona, kochanka, matka – kobieta. Poszczególne role, które przyszło jej odgrywać w życiu, łączą się w jedno wobec rychłego kresu egzystencji. Krążąc jak w malignie po świecie żywych, świadomość starej poetki powraca do najistotniejszych osób i wydarzeń z życia. To swoiste podsumowanie jej twórczej osobowości. Kim była? Dziką i namiętą kochanką, zakochaną w słowach poetką, niespełnioną matką genialnej córki, która przedwcześnie wyfrunęła z gniazda? Dawni wielbiciel jej twórczości, byli mężowie, postać matki powracają w groteskowych, frenetycznych wizjach bohaterki. Roma snuje refleksje o własnej kobiecości, twórczości literackiej, przemijaniu, tęskniąc przy tym za urokami świata zmysłowego, do którego już prawie nie przynależy.

PRZEKŁAD NA JĘZYK POLSKI

Bogusława Sochańska, autorka oryginału Inger Christensen, *Alfabet*, Lokator, Kraków 2018.

O autorce przekładu:

Bogusława Sochańska, tłumaczka literatury duńskiej, autorka tekstów krytycznoliterackich i esejów poświęconych duńskiej literaturze i kulturze. Absolwentka filologii duńskiej na UAM, gdzie w latach 1980–1995 wykładała w Katedrze Skandynawistyki m.in. historię literatury duńskiej i translatologię. Za najważniejsze w swoim dorobku uważa przekłady twórczości H.Ch. Andersena. Za pełne wydanie *Baśni i opowieści*, t. 1-3 (2006) uhonorowana duńską Nagrodą im. Hansa Christiana Andersena. Za *Andersen. Dzienniki 1825–1875* w jej wyborze, przekładzie i opracowaniu (2014) nominowana do Nagrody Literackiej Gdynia 2015 w kategorii przekład. W 2016 nominowana do Nagrody Europejski Poeta Wolności jako tłumaczka tomu wierszy Yahyi Hassana. Wprowadziła do kultury polskiej prozę i poezję Janiny Katz, tłumaczyła ponadto m.in. prozę Stiga Dalagera i Knuda Romera, dramaty Astrid Saalbach i Susanne Brøgger, wiersze Pieta Heina, Marianne Larsen, Petera Laugesena, Henrika Nordbrandta. Jest laureatką Duńskiej Nagrody dla Tłumacza Literackiego 2014.

O książce:

Alfabet to książka poetycka, w której obok ograniczenia formalnego w postaci tytułowego alfabetu (każdy wiersz skupiony jest wokół innej litery) i fascynacji matematyką znajdziemy pełną emocji opowieść o początkach ludzkości. Inger Christensen (1935–2009) należy do panteonu duńskiej literatury. W całej swojej twórczości, a zwłaszcza w najważniejszych utworach: siedmiu tomach poetyckich, trzech powieściach i dwóch tomach esejów ta najwybitniejsza – i nietypowa – przedstawicielka duńskiego postmodernizmu poszukiwała odpowiedzi na pytania o miejsce człowieka w świecie, o jego relacje z przyrodą i rządzącymi światem prawami, a także, co dla niej szczególnie charakterystyczne, o rolę i znaczenie języka oraz – matematyki. Dlaczego matematyki? Inger Christensen interesowała się naukami ścisłymi, matematyce zaś przypisywała szczególną rolę: „co właściwie było pierwsze, mowa czy liczba, język czy matematyka?” – pyta w jednym z esejów. Pasjonująca, często zaskakująca refleksja intelektualna, wyraziste reagowanie na wydarzenia polityczne, przemiany i problemy społeczne współczesności, odważna, unikalna ekspresja poetycka – i ten zniewalająco piękny, zmysłowy język i poetycki ton; całe to bogactwo stanowi o wielkości Inger Christensen. Jak donoszono w Danii tuż po jej śmierci, krytycy w różnych krajach wyrażali żal, że poetka nie doczekała się nagrody Nobla.

Więcej informacji na:

www.nagrodaliterackagdynia.pl/festiwal

<https://www.facebook.com/nagroda.literacka.gdynia>

Kontakt i dodatkowe informacje:

Kurator Festiwalu Miasto Słowa / Rzecznik Prasowy NLG: Szymon Kloska

Biuletyn Polonistyczny

tel.: +48 507 281 802

e-mail: rzecznik@nagrodaliterackagdynia.pl

PR: Przemysław Rydzewski

tel.: +48 502 064 567

e-mail: pr@nagrodaliterackagdynia.pl

Organizacja: Miasto Gdynia

Partnerzy: Biblioteka Gdynia | Gdyńskie Centrum Kultury | Konsulat Kultury | Muzeum Emigracji w Gdyni | Gdyńskie Centrum Filmowe | Blues Club Gdynia | Akademickie Centrum Kultury UG - Ack Alternator | Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury | Tygodnik Powszechny | Dwutygodnik

Patroni medialni: TVP Kultura | Książki. Magazyn do czytania | Gazeta Wyborcza | Radio Gdańsk S.A. | Onet | Kultura Liberalna | booklips.pl | Lubimyczytac.pl | Wyborcza.pl Trójmiasto | Trojmiasto.pl | Kwartalnik Artystyczny Bliza | Anywhere.pl

(na podstawie informacji Organizatorów)

Słowa kluczowe: Gdynia, przekład, poezja, nagroda literacka, proza